

PROF. DR. DOC. COSTACHE LAZĂR
(1919-2008)

IN MEMORIAM

Personalitate marcantă a chirurgiei ieșene, Prof. dr. doc. Costache Lazăr s-a născut pe 4 iunie 1919, în comuna Tansa, jud. Iași, unde a urmat și școala primară. A fost admis întâiul la Liceul „Mihail Kogălniceanu” din Vaslui, în 1931. Este absolvent al Liceului Național din Iași (1939).

Urmează cursurile Facultății de Medicină din Iași, pe care o absolvă în 1945. Încă din studenție a fost atras de arta și de știința chirurgicală. Este aspirant al Institutului de Anatomie din Iași în perioada 1942-1944 și preparator prin concurs al Clinicii Chirurgicale și Ortopedice, Facultatea de Medicină Iași, în perioada 1943-1946. Devine asistent universitar în 1949 și șef de lucrări la Clinica I Chirurgie, IMF Iași, în 1957.

Obține titlul de conferențiar universitar în 1968 și de profesor titular prin concurs, la aceeași clinică, în 1970.

Și-a susținut teza de doctorat, intitulată „Tratamentul chirurgical al chistului hidatic pulmonar”, în 1958.

A fost șeful Clinicii I Chirurgie în perioada 1966-1984. A contribuit efectiv la pregătirea profesională a 42 promoții de studenți, cărora le-a dezvoltat simțul clinic și atașamentul față de omul suferind.

A fost un bun organizator. Venit la catedră, a pus bazele noului învățământ de chirurgie, conferind clinicii un statut de mare disciplină, menită să contribuie la pregătirea solidă, teoretică și practică a studenților. Prof.dr.doc. C. Lazăr a organizat în clinică activitatea de specializare și de perfecționare a medicilor chirurghi din toată Moldova, o parte din conducătorii secțiilor de chirurgie din această regiune fiind elevii lui. În activitatea didactică folosea demonstrațiile clinice și un bogat material anatomopatologic și imagistic ilustrativ.

Urmaș al profesorului Vl. Buțureanu, a continuat direcțiile principale de dezvoltare a clinicii, contribuind în mod hotărât la dezvoltarea chirurgiei tiroidiene, toracice și, mai ales, a chirurgiei digestive. Activitatea chirurgicală susținută, desfășurată alături de Prof. dr. Vl. Buțureanu, a avut o influență majoră asupra formării sale profesionale. Chirurg de excepție, dotat cu manualitate, frumusețea și naturalețea gestului chirurgical, a rămas toată viața devotat chirurgiei clasice. În acest domeniu a modernizat tehnicile de tratament și a adaptat noi procedee chirurgicale.

A fost membru titular al Societății Internaționale de Chirurgie, al Uniunii Medicale Balcanice, președinte al secției de chirurgie a Societății de Medici și Naturaliști Iași timp de peste 30 de ani (1972-2003), perioadă în care ședințele se

desfășurau cu regularitate și aveau o înaltă ținută academică. Este unul din fondatorii societății medicale „Asociația Chirurșilor din Moldova”.

A fost membru de onoare al Societății Române de Chirurgie și membru al Asociației Oamenilor de Știință din România.

A fost conducător de doctorat din 1984.

A editat, în 1972, pentru prima oară la Iași, un curs de chirurgie pentru studenți, în 3 volume, cuprinzând toată patologia chirurgicală, bine sistematizat, ceea ce a făcut să apară și o a doua ediție în 1980. De asemenea, în 1978, a publicat împreună cu M.R. Diaconescu prima monografie despre hipertiroidie, apărută la editura Junimea. A participat la tratatul de chirurgie de sub redacția Prof. dr. E. Proca, în care a scris capitolul despre hernii.

Este autorul a 146 de articole publicate în reviste din țară și din străinătate și a participat cu 300 lucrări științifice la simpozioane, consfătuiri și congrese naționale și internaționale. Pentru bogata activitate științifică i s-a decernat, în 1972, titlul de doctor docent.

De asemenea, a obținut o serie de ordine și medalii pentru aportul său la dezvoltarea medicinei.

A format profesional, în stilul specific școlii profesorului Buțureanu, numeroși chirurși, parte dintre ei devenind profesori de chirurgie. Mulți dintre colaboratorii Prof. dr. doc. C. Lazăr au atins treapta ierarhică cea mai înaltă în activitatea didactică chirurgicală și au devenit șefii unor importante servicii chirurgicale din Iași.

Devenit profesor consultant, Prof. dr. doc. C. Lazăr a dus o viață demnă, înconjurat de respectul tuturor. A venit în continuare în clinică, la creșterea renumelui căreia și-a dedicat toată activitatea sa. A îndrumat doctoranzi din servicii chirurgicale din toată țara contribuind la dezvoltarea lor profesională.

Personalitate complexă, academică și științifică, Prof. dr. C. Lazăr a lăsat imaginea chirurgului sobru, devotat spitalului, un simbol al longevității școlii ieșene de chirurgie. A fost un om exigent cu el însuși și cu toată echipa, ridicând astfel prestigiul clinicii la standarde deosebite.

În sufletul nostru îi vom păstra veșnică amintire.

E. Târcoveanu